

SCOALA PRIMARĂ

ORGAN DE INFORMAȚIUNI A ÎNVĂȚĂTORILOR DIN REVIZORATUL ARADULUI

ABONAMENT:

Anual 40 Lei :: Exempl. 3 Lei

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR:

SIMEON ALBU

ANUNȚURI:

Un sir 2 Lei

O adunare generală.

Învățătorii județului Arad pe temeiul art. 2. din Statute se întrunesc în adunare generală, unde se vor pronunța hotărît și categoric asupra multor chestii de importanță capitală pentru ei, și pentru destinele școalei române ca cuib al culturii naționale. Vor fi solicități, ba chiar îndemnați să-și spună preocupările gândurilor în aşa fel ca, ceice vor ocupa scaunele de conducători ai lor pe noul period de trei ani, să-și formeze din rosturile competente un crez nou, o tainică împărtășenie cu cuninecătura complinirii datoriilor multe, ce bat destul de demult și destul de tare la poarta chemării și a însuflețirii. Se vor auzi apoi și glasuri sincere, spunând răspicat, că învățătorii români înțeleg să-și croiască o soartă mai bună, demnă de oameni cu răspundere numai prin muncă din care e esclusă orice intenție de precupețire a folosului ei, ce nu și-l reclamă nici odată și nici unde pentru ei, ci pentru sufletele dornice de apă vie a culturii naționale. și altele se vor spune sincer ca și duhul din care purced, și temei solid vor pune toate la zidul nimbului și al abnegației.

Să vină dascălii, mulți să vină. Făcă din întrunirea din 3 August o sărbătoare a culturii românești și prindă din cugetele bune ce se vor desprinde în vorbe curate partea aleasă, partea caldă a inimilor ce bat pentru o credință, pentru un ideal.

Bun venit le zicem!

N. C.

Credință și dorinți . . .

Mă așteptam, că un glas și condeiu mai destoînic și de o ponderositate mai simțitoare, să se ridice în fața chaosului neprincipat, ce se rânjește mereu la toate nevoile și în toate afacerile — la noi.

Deosăbit, chestia școalelor și a învățământului a suferit și sufere tot mereu și foarte mult; iar ceea-ce în privința aceasta s'a făcut, prea puțin s'a făcut.

Par că pe inimile bărbătilor nostri, în mâinile căror sunt puse destinele culturii acestui neam, s'a lăsat nepăsarea ca o crimă, și par că neamul astăzi e ursit, să fie încă tot mereu păscut de analfabetismul negru și întunecat din evurile trecute.

Figurile bărbătilor mari și devotați culturii românești nu apar. — Unde sunt? Nu-i avem?! Ori, să strigăm celor din mormânturi: „Sculați voi! Neamul vă cheamă; întreg neamul, dela Nistru până la Tisa . . . și vă strigă: ești! aprinde-ți lumina! căci s'a făcut de mult învierea.

Dar nu! Nu vă turbură linisteau voastră veșnică! Trimite-ți-ne numai Duhul vostru, nouă, asupra noastră, să ne inspiră de măreția lui, să verse în sufletele și inimile noastre mai multă și adeverată dragoste de fericire a neamului nostru mare, să pornim odată, toți, ca unul, la zidirea palatului sufletesc de cultură românească, pe frontispiciul căruia să fie scris: „Izvorul fericirii vremelnice” . . .

Să amușescă odată toată ura, să începe toate patimile, să ne îmbrățișem plini de dragoste pentru înviere . . . și, să zicem unuia altuia: la lucru! sus la muncă — pentru patrie, pentru neam, pentru fericirea noastră. — Să nu întârziem. — Grăbiți! ca să nu cădem în ispită.

Așa să facem! Si să ne inspiră de un sentiment izvorit din dragoste vie și nefățirărită unui față de alții, ca să prospereze cauza mare a întreg neamului nostru.

Să dispară deosăbirea, să nu mai curgă de pe buzele nici unuia cuvântul disprețului — și judecată a fratelui său.

Să ne ridicăm inimile și sufletele noastre la înălțimile de unde pornește binele și ferjirea tuturor și astfel porniți să ne întindem — reciproc — mână caldă de frate adevărat, plutind într'un noian de perfectă fericire pământească, plini de incredere în viitor — și siguri de viitorul sfânt și mare al neamului și patriei noastre scumpă și mult iubită.

Când aşa vom face, numai atunci vom contribui că: România-mare să poată fi scrisă în cartea veșniciei și să plutească deasupra ei eternitatea. — Atunci și numai atunci vom putea cânta cu poetul :

„Viitor de aur Români(me)a are“
„Și prevăd prin secoli a ei înălțare“!

Să ne deșteptăm puterile, ca să ne mântuim!

P. Costin.

dea crezământ. De ce? Pentru că intelectualul de azi urmează a rosti vorbiri frumoase, fără ca el să își pună în practică, fără ca el să ducă până la fapte în consonanță cu vorbele sale. Cuvântările aceste fără fapte etice ale intelectualului vor distrugă și cea mai mică schintie de credință ce mai rezidă în sufletul poporului și urmarea va fi desastroasă, că va evoluă într-o prăpastie între popor și conducătorii săi.

La fiecare paș auzim din gura poporului : „că D-l N. poate fi om de omenie, cu noi însă nu poate simți (ține), pentru că Domnul N. trage la Domn și prietenii lui sunt Domni. A vorbit frumos, el (domnul) însă nu face așa după cum vorbește“, etc.

Și oare pentru ce esclamă așa poporul? Pentru că el prin vorbăria intelectualului, a fost sedus, pentru că intelectualul l'a făcut necrezător și neîndestulit și omul neîndestulit ascultă pe acela, care îl ajută în păsurile lui materiale.

Ce datorință avem noi învățătorii față de aceste greșeli generale? și ce să cere dela noi ca să reducem poporul la credință? și să-l facem să aibă incredere în noi?

Dela noi, dela învățătorii români să cere: tărie sufletească, însuflețire pentru tot ce-i bun, frumos, practic și util, convingeri firme pe cari să le traducem în fapte prin iubire și paciență neînfinite. Aceste însă, nunumai în activitatea noastră școlară ci și în aceia extra școlară.

În tăria sufletească văd voință; în însuflețire îmi esplic resistență, în convingeri observ judecata, în iubire văd pavază contra neîudestulirilor și în paciență văd isvorul înțelepciunii.

Aceste calități li-aș cere tuturor învățătorilor în activitatea școlară și extrașcolară. Și pentru ce numai învățătorilor li se cer aceste? Pentru că numai ei sunt aceia, cari stau în contact zilnic cu poporul. Nineui altul din societățile omenești nu au contact continu cu poporul mic și mare al satelor și al orașelor decât numai învățătorul.

Invățătorul care este și educatorul poporului, condus de aceste calități va pune în fapte ceia ce vorbește, va deveni stăpân pe sufletul poporului, deci va ajunge ca poporul să-i dea crezământ și-i va crede toată vorba, precum băiatul mic crede poveștile mamei sale.

În aceste calități văd eu criteriul întrebării puse în fruntea articolului. Aceste calități vă nimici toate obstacolele măestrite puse înaintea activității învățătorului. Din aceste calități isvorește altruismul. Sunt grele de împlinit, însă după munca grea, te-ai făcut stăpân pe sufletul poporului, i-ai redat credință; vei avea satisfacția sufletească și după aceasta va urma fericirea ta, a neamului și în consecință, Teara îți va da locul de frunte asigurându-ți atât te căt și familiei tale, viață liniștită.

Credința și increderea poporului.

De Simeon Albu.

„Pentru ce poporul nu crede în sfaturile intelectualilor, chiar când aceștea voesc a-i da învățături bune?“

Aceasta întrebare sună de mult în urechile noastre și în ziare să scrie adeseori despre aceasta întrebare. Întrebare grea și nu va fi ușor să-i răspundem. Până ce poporul a fost copil, a crescut totul ce i s-a povestit de mamă, de bunică și bunic — și cu cât a putut mai cu greu să cuprindă cu mintea acelea despre ce i-s-a povestit, ca atât mai mult a dat crezământ acelora. Aceasta a fost și este inconștiința carea a întunecat și întunecă încă mintea și spiritul omului minor și matur flindcă, atât ochii corpului cât și cei sufletești nu au văzut.

Azi însă, când și în cătunele celea mai adâncite printre codrii și munți, penetrează o rază de cultură: câte un ziar fie scris cu bună credință ori rea credință, câte o cărticică duse de vrea-un cărturar, a deschis ochii poporului întru cătva și poporul ascultând în fiecare săptămâna odată barem, că ce să întâmplă în lumea mare, mintea lui a prins câteva raze de lumină și nefiind cine să-le dea explicațiile necesare asupra acelora ce să scriu, credința lui devine modificată sau dacă explicațiile să și dau despre cea cea cetite din cărți educative, *acela ce dă explicațiile nu le urmează și în faptă în acest caz poporul își pierde credința în luminătorul* (în guvernul în magistratul, în preotul, în învățătorul) său ba își pierde credința chiar în puterile și convingerile sale proprii.

Ca urmare a acestora, am ajuns cu toții în ziua de azi să trăim în mijlocul poporului fără ca să ni-

PARTEA OFICIALĂ.

Ordinile cuprinse în aceasta rubrică vor fi înregistrate de directorul școalei în exibilul școalei, iar învățătorii de clasă în evidențele clasei ce conduce.

Nr. 2557/1922. — Spre știre și conformare comunicăm celor interesați avizul „Școalei normale de băieți din Deva.

Copie. Aviz! În Septembrie se va ținea la școală Normală din Deva, concurs pentru ocuparea locurilor de bursă, semibursă și solvă, pentru clasa I. Părinții sau tutorii care doresc ca fii lor să fie primiți la această școală trebuie să înainteze o cerere timbrată în care să specifică dacă concurează pentru bursă, semibursă sau solvă, la care va atașa următoarele acte: 1. Extract de naștere din care să se constate că are 12 ani împliniți. 2. Bilet de botez. 3. Bilet de vaccinare sau un certif. că a zăcut de vîrsat. 4. Certificat școlar. 5. Extras din foaia familiară (membrui familiei). 6) Extras din foaia cadastrală (averea ce posedă). Cei ce nu concurează pentru bursă și semibursă nu sunt obligați a aduce extras din foaia cadastrală. Examenul va consta din: 1. Examinarea medicală și muzicală. 2. Probleme scrise din limba română (o pagină dictată) și matematici (o problemă). 3. Intrebări orale asupra limbii române, aritmetică, istorie și geografia țării. Bursele se vor da în ordinea clasificării, avându-se în vedere și starea materială a părinților. Cei reuși vor aduce cu sine la primirea în internat următoarele:

Alimente: 100 kgr. grâu, 50 kgr. cartofi, 5 kgr. unsolare, 10 kgr. fasole, 50 ouă, 5 kgr. ceapă, 3 kgr. săpu. Cei ce nu aduc alimente vor plăti valoarea lor în bani, 500 Lei.

Vesminte și rufărie: 4 cămași de zi, 2 cămași de noapte, 4 perechi ismene, 6 batiste, 6 perechi ciorapi, 1 plăpumă cu 3 cearceafuri ori o pătură, 3 cearceafuri de pat, 1 perină, 3 fețe de perină, 1 saltea (străjac), 1 scuvertură de pat, 3 prosoape (ștergare), 2 perechi încălțăminte, 2 rânduri de haine și o manta perii de ghete și haine, ac, ată, săpun etc.

Va plăti următoarele: Cauțiunea 50 lei. Taxa de înscr., bibl. etc. 65 Lei. Semisolvanții 1000 Lei. Solvanții 2000 Lei. Valoarea tacâmurilor 45 Lei.

Arad, la 22 Iulie 1922.

D. Olariu, s. revizor.

Nr. 2594/1922. — Spre știre și conformare publicăm prospectul de primire și înscriere la școală normală de cond. de grădini de copii din Brașov.

Copie. *Inscrierile în școală normală de conducătoare de grădini de copii Brașov.* Cererile de înscriere în școală se primesc de la 15 până la 25 August inclusiv după care dată nu se mai primește nici o cerere de înscriere. Ele vor fi adresate de către părinții sau tutorii legati Direcțiunii școalei în timpul prescris mai sus. În cerere, se va spune dacă dorește să concureze pentru bursă, semibursă sau solvă. Taxa de solvă va fi de 250 lei lunar plătită în 2 rate egale: una la 15 Septembrie și a II-a la 15 Ianuarie.

Cererea trebuie să fie timbrată legal și să-i se adădure următoarele acte: a) Act de naționalitate română. b) Act de naștere și de botez. c) Certificat de

bună purtare. d) Act de vecină. e) Certificat de absolvirea a 4 clase civile, liceale, normale de învățătoare, sau 5 clase profesionale de stat. f) Certificat de paupertate legalizat de percepția comunală din care să se constate starea materială exactă a potențului proporțional cu numărul membrilor familiei. Acest din urmă certificat (paupertate) poate lipsi elevelor, cari cer înscrierea în școală ca solvente. Se primesc elevi numai acele cari au vrâsta de 16 ani împliniți la 1 Sept. Admiterea sub această vrâstă se face numai de către Directorul General al Instrucțiunii publice din Cluj, căruia i-se vor adresa cereri în acest sens de către cei interesați. Toate elevile vor fi supuse unui examen de admitere în școală care se va ținea la 1 Septembrie și va consta din: a) Vizită medicală făcută de către medicul școalei. b) Un examen scris și oral din obiectele: I. română, aritmetică din materia celor 4 clase secundare. c) Un examen oral din muzica vocală. Elevele cari vor fi admise la vizita medicală și vor trece cu succes examenele dela punctul b) și c) se vor înscrie într-un tablou în ordinea clasificării din cari se vor alege după mediile obținute numărul bursierelor până la complectarea cifrei publicată, a semibursierelor de asemenea, iar acele cari deși reușite, trec peste numărul de burse și semiburse vor rămânea solvente dacă vor putea depune taxa de internat. Toate elevile fără deosebire, la intrarea în internat vor trebui să aducă cu ele: a) Una saltea de lână. a) Una plăpomă. c) Una perină. d) Rufăria de pat. e) 6 cămași de zi. f) 6 pantaloni. g) 2 cămași de noapte. h) 4 prosoape (ștergare de șters față) i) 2 servete de masă. j) 6 perechi ciorapi. k) 6 batiste. l) 2 perechi ghete. m) Una pereche papuci (de odaie). n) Un sac de pânză pentru pus rufăria care o schimbă. Un peptene rar și des, perie de haine, perie de ghete; cremă de ghete, săpun, perie și pastă de dinți, ace, ată, briceag etc. o) 2 farfurii mari de tablă smălțuită, una furculită, un cuțit de masă, o lingură de matel, a lingurită și o cană cu farfurioară tot din tablă smălțuită pentru ceai. La intrarea în internat elevile vor mai plăti o taxă de 50 lei drept cauțiune pentru eventualele stricăciuni. Această taxă i-se va restituî toată sau în parte la finea anului. Obiectele dela litera o) (tacâmuri) pentru a fi la fel, direcțiunea se obligă a le procura din localitate iar costul va fi rambursat de către părinții elevelor. Cursurile școalei vor fi început la 10 Septembrie, dată la care toate elevile trebuie să fie prezente. Toate condițiunile înșirate în acest prospect se vor respecta aplicându-se întocmai.

Pentru anul școlar viitor școala dispune de 40 burse și 10 semiburse. Din acestea sunt ocupate 18 burse și 5 semiburse, rămân deci disponibile 22 burse 4 semiburse 10 solve pentru ocuparea cărora se va ținea concurs la 1 Septembrie în localul școalei. Toate elevile vor fi interne.

Arad, la 22 Iulie 1922. — D. Olariu, s. revizor.

DIVERSE.

Excursiuni. Luna Iulie a. c. a fost luna excursiunilor. În primele zile orașul Arad și câteva comune românești din apropiere au fost vizitate de 150 institutori și institutoare din București. În orașul Arad au vizitat instituțiunile culturale și fabricile, admirând instituțiunile noastre și industria Aradului; La Minis și Siria afară de pepinierile statului au vizitat gospodării țărănești, admirând cultura națională, bu-năstarea și curațenia aflată pe la aceste gospodării, declarând că românii noștri d'aici pot fi așezați în fruntea neamului.

Pe la mijlocul lui Iulie orașul Arad au fost vizitat de institutorii și învățătorii din Tîrgoviște și din județul Dimbovițel și acești escurzionați au fost foarte mulțumiți de celea văzute aici la noi.

În zilele de 19 și 20 Iulie a. c. ni-au sosit 70 institutori și învățători din orașul și județul Constanța. Prin vizita acestora s'a întărit sufletul românului din extremul orient și extremul occident a iubitei noastre „Români“. În ținuta acestora noi arădanii am văzut, că acești pioneri ai culturii neamului sunt la înălțimea chemării lor în extremul orient și laudă să cuvine fiecăruia și în deosebi șefului lor, D-lui Alexandru Stoian revizor școlar din Constanța, care a știut să organizeze aceasta excursiune obositoare. După vizitarea orașului, a instituțiilor, și a fabricilor din loc au declarat, că acelea ce au găsit în noi și la noi, nicăieri nu li-au aflat, remăind că vor duce dela noi multe lucruri bune spre a-le aplică acasă. Terminând cu vizitările, după masă la ora 4, corul ambulant al acestora a dat în palatul cultural o audiuție muzicală bine succesoasă sub conducerea profes. de muzică a D. Dumitrescu. A cântat bine Doamna Cociuban inst. din Constanța și acompaniată la pian de mamă sa, de Doamna Dumitrescu fiind bisate de repește-ori.

În fine, în luna Iulie nu a trecut măcar o zi, ca orașul Arad să nu fie vizitat de câte un grup de elevi și eleve din vechiul regat.

Excursiunile aceste de studiu vor duce la în-deplinire unirea sufletelor și a sentimentelor frământate și seduse a neamului românesc. S. A.

INFORMAȚIUNI.

Gongresul general al intregului corp didactic primar din România ce era să se țină la Focșani în zilele 16, 17 Aug. să aștepată la dorința D-lui ministrul de instrucției Dr. Angheluș, pe luna Septembrie pentru a putea pune în discuție înaintea învățătorilor anteproiectul de reformă școlară. Felicităm acest gând bun al D-lui Ministru care dorește a asculta glasul și competența acelora cari vor fi chemați să-l practise-

ze. Nădăduim și în nădejdea noastră e amestecată dorința sinceră a vedea întruparea adevăratei reforme, aşa cum o cugetăm să fie.

Cărți didactice în l. slovacă pentru școlile primare cu limba de propunere slovacă de Martin Matejdes inv. de stat și aprobate de Directorul General al Minist. Instr. cu Nr. 15171/1922. Se pot comanda dela tipografia „Gutenberg“ Timișoara.

Constituția Patriei (A hazai alkotmánytan) pentru clasele V – VI, a școlilor primare cu l. de propunere română și maghiară de Dr. Gh. Ioanovici. Se pot comanda dela „Ardealul“ institut de arte grafice Cluj — Prețul 8 Lei + 4 Lei porto.

„**Izvorașul**“ revistă muzicală populară apare sub îngrijirea D-lui A. Zirra prof. de muzică. Se poate abona dela „Redacția și Administrația Izvorașul“ sediul: Bistrița jud. Mehedinți. Abonament anual 40 Lei, pentru învățători și preoți 30 Lei, și pentru elevi și studenți 24 Lei.

Prospect de emisiune. Pentru a se putea aduna capitalul inițial necesar în scopul de a se întemeia din resursele financiare proprii ale corpului didactic de toate categoriile o instituție culturală — comercială, menită pe de o parte de a respăndi prin intermedierea corpului didactic lumina în massele cele largi ale poporului, iar de alte parte de a se pune bază solidă unei întreprinderi comerciale din care să izvorească și să se desvoalte în mod treptat alte instituții culturale și de binefacere pentru membrii corpului didactic la a cărui înălțare morală și materială tindem, dela care depinde deslegarea norocoasă a altor probleme de ordin superior social, cultural și economic, subscriski hotărând înființarea unei societăți anonime purtând numirea de: „**Librăria școalelor**“ soc. pe acțiuni pentru comerțul de articoli de librărie și papetarie cu sediul în Arad, invităm pe toți membrii corpului didactic de toate categoriile în interesul consolidării noastre să semneze acțiuni la întreprinderea proiectată între următoarele condiții: Capitalul social va fi de Lei 200,000 — împărtit în 1000 buc. acțiuni nominale à 200 lei. Cu prilejul subscriskiilor se va plăti 30% din nominalul acțiunilor subscrise plus 15 Lei de acțiune spese de fondare. Acționari vor putea fi numai membrii corpului didactic. Terminul de semnare se fixează până la data de 10 august a. c. Semnările se pot face personal sau prin epistolă pe lângă trimitera vărsămintelor prin mandat postal la adresa: Banca Centrală pentru Industrie și Comerț Arad, Bulev. Regele Ferdinand No. 3. Capitalul social se va fixa definitiv de către adunarea generală de constituire cu considerare la acțiunile subscrise. Fondatorii și rezervă dreptul de a institui consiliul de administrație pentru primul period de 3 ani. Arad, la 20 Iulie 1922.

Comitetul executiv.

Rectificare. În prospectul de emisiune pentru întemeierea „Librăriei școalelor“ dl Simeon Albu a fost susținut din greșală ca „revizor școlar“ în loc de „învățător“, ceea-ce rectificăm și aceasta ca:

Comitetul executiv.

Posta redacției. Regretăm că în lipsa de spațiu nu putem continua în Nrul prezent cu Studiul interesant asupra „Științelor Naturale în școală muncii – activă“ de Simeon Albu. Indată ce coloanele revistei noastre vor fi libere, vom continua.

Redacția.